

2002

ÅRSSKRIFT

NR. 11

CHRISTIANSSANDS
BYSELSKAB

Fra søndagsskole til demonstrasjons- skole

Noen trekk fra Kvadraturen videregående skoles utvikling

Av Kari Repstad og Odd Bue, juli 2002

En skole i endring

År 2002. Et nytt bygg reiser seg i Kvadraturen. Vest-Agder fylkeskommune renoverer Kvadraturen videregående skole og bygger et nytt fem etasjers bygg der de gamle verkstedlokalene fra 1954 og 1963 stod. Over skolen vaier det grønne miljøflagget. Flagget er en sertifisering fra FEE-Norway (Foundation for Environmental Education) og symboliserer at skolen har en handlingsplan for rehabilitering og bygging av ny skole der pedagogikk og miljøvennlig utbygging går hånd i hånd. Skolen skal stå ferdig høsten 2003. Det er arkitektgruppen CUBUS – som har utformet bygget med utgangspunkt i skolens hovedmålsetting:

"De yrkesfaglige tradisjonene står sterkt ved Kvadraturen videregående"

I 1940-årene er det den gamle lærerskolen som ruver mot Elvegaten i kvartalet som nå fullt ut huser Kvadraturen videregående skole.

ende skole. Vi vektlegger å være oppdaterte både teknisk, pedagogisk og metodisk. Vi har en skole i stadig endring. Dette gir store muligheter. Vi vil utvikle en skole som

- ønsker å legge til rette for tilpasset opplæring for alle grupper på en mest mulig inkluderende og omsorgsfull måte
- gir elevene muligheter til å utvikle både de kreative og sosiale evnene ved siden av de faglige
- oppfordrer elevene til å være aktive, informasjonssøkende og ta ansvar for egen læring
- oppfordrer til samarbeid over faggrenser
- tar vare på de tilsatte og legger til rette for personlig utvikling; faglig, pedagogisk og sosialt
- tar vare på den enkelte avdelings egenart, men samtidig beholde en skole som er preget av et sterkt fellesskap på alle plan
- gir mulighet til å ta vare på yrkestradisjoner, men som i stor grad åpner for nye undervisningsmetoder. Skolen satser på helhet i utdanningen gjennom ferdighetstrening, kunnskapssøking, yrkesretting, prosjektarbeid, temaundervisning, tverrfaglighet, IKT og bruk av ulike medier.
- fremstår som et tverrkulturelt møtested
- åpner seg mot lokalsamfunnet og internasjonale kontakter"

Målene viser tydelig at skolen har endret seg siden søndagsskolen startet i 1812. Målsettingen var nok atskillig snevrere den gang. Da var det fagene som stod sentralt og når undervisningen skulle foregå i løpet av et par timer, er det innlysende at lærerne neppe eksperimenterte med ulike innlæringsmetoder.

Nye bygninger, nye undervisningsformer

Når en i 2003 flytter inn i de nye bygningene, vil skolen ha ca. 1000 elever og 250 ansatte. Da vil Kristiansand Tekniske skole (den gamle fagskolen og den maritime skolen) være slått sammen med Kvadraturen videregående skole. Skolens voksenopplæringsavdeling får også plass i de nye lokalene.

Ved å studere de nye og ombygde delene av skolen vil en se at de målene som skolen har utformet, også gjenspeiles i det nye bygget og i organiseringen av undervisningen.

Undervisningen i allmennfagene knyttes nærmere til verkstedsundervisningen, og målet er at datamaskiner skal være lett tilgjengelig for alle elevene.

Det som kanskje tydeligst vil markere endringene er det nye studie- og informasjonsverkstedet. Her skal elevene i større grad enn tidligere få anledning til å jobbe selvstendig og til å hente informasjon for eksempel via Internett. Elevene skal tilbys individuell veiledning innenfor skolens ulike fag. På denne måten forsøker skolen å tilpasse seg de nye undervisningsmåtene.

Skolen startet tidlig med utprøving av nettbasert fjernundervisning. 23. oktober 2002 mottok de første elevene sin undervisning via Internett. Det betyr at elevene kan sitte i Byremo og Finsland og motta undervisning på det tidspunkt som passer dem best. Det var elever fra yrkesfaglige studieretninger som ville skaffe seg studiekompetanse som benyttet denne muligheten. Mange av de nye tingene som skjer på skolen er presentert på skolens hjemmeside på Internett. (<http://www.kvadraturen.vgs.no>).

UNESCO- pris

Kvadraturen videregående skole er en av landets største videregående skoler, og den har et aktivt personale som markerer skolen på mange ulike felt. Et eksempel på denne markering er at skolen fikk tildelt UNESCO's PEACE PILLAR AWARD for sitt internasjonaliseringsarbeid. Utdanningsminister Kristin Clemet overrakte prisen ved et ar-

«Tegningens Nytte er dog for de fleste Haandverksfag saa selvindlysende, at den Undervisning nok aldrig vil komme til at savne elever». - Her er malerlærlingene i full sving i gipssalen i den gamle teknikken. I døren malermester Nils Nilsen.

rangement i Frikirken 15. mars 2002. Under besøket understreket hun betydningen av å styrke språkundervisningen i yrkesfaglige studieretninger. Skolen kunne vise til at den allerede hadde forsøkt å gjøre det ved blant annet å tilby tospråklig undervisning og ved å sende en VK1 elektroklasser til The college of Bournemouth and Poole i et helt skoleår.

Fra starten til i dag. Et tilbakeblikk

Skolen er stor i dag, men begynnelsen var mer beskjeden. Kvadraturen videregående skole har aner tilbake til 1812. Da startet virksomheten opp som en søndagsskole. Formålet med søndagsskolen var å gi unge håndverkere undervisning i tegning, regning, skriving, geografi og fedrelandets historie. Undervisningen foregikk hver søndag fra kl 16 til kl 18. Det var naturlig at skoleringen av håndverkere den gang måtte bli på søndagen, fordi arbeidstiden var fra 06.00 til 20.00 på sommeren og 06.00 til 21.00 vinterstid.

Lærerne i skolen ble i starten hentet fra Katedralskolen. En av dem som kom derfra var adjunkt Paul Preus, og samtidig med ham kom lærer Salamon Baun fra Kirkens Borgerskole. I begynnelsen og en god del år framover fikk ikke lærerne lønn for å undervise på søndagsskolen. Men - de fikk ros. I et referat fra Ukeavisen, oktober 1813, stod det blant annet at *"den avholdte eksamen i Søndagsskolen gjorde ære på lærernes flid og elevenes framgang"*.

Søndagsskolen var rettet mot håndverkere, mens fagkretsen stort sett var av allmenn karakter. I 1850 gikk den nystiftede håndverkerforeningen i Kristiansand i gang med å etablere et supplement til Søndagsskolen. Den nye skolen fikk navnet Tegneskolen og ble opprettet i 1852. Her var fagkretsen mer praktisk rettet med bokføring og konstruksjonstegning.

Søndagsskolen og Tegneskolen for håndverkere ble opprettholdt helt fram til 1870-åra. Da tvang den tekniske utviklingen fram en ny skoletype, den Tekniske aftenskolen. De tekniske aftenskolene skiftet navn til lærlingskoler fra 1. juli 1945.

Christiansands samlag for Brændevinshandel (Samlaget) ordnet finansene for den nyopprettede tekniske skolen. I 1873 besluttet Samlaget å sette ned en komité for å undersøke *"hvorvidt en teknisk skole her bør søges opprettet, hvorledes en saadan skole, afpasset efter herværende forhold, best burde ordnes, samt hvilke udlæg og hvilke aarlige udgifter dertil ville udkræves"*

I utredningsfasen sto striden først og fremst om det skulle være en dagskole etter mønster av skolene i Christiania, Horten, Bergen og

Forslag til Plan for **Christiansands Udskjennings-Aktie-Samlag.**

§ 1.
Samlagets Hensigt er i Christiansand at overtage af Udskjenning af Brændevin eller derved tillabet Drik og Udsalg deraf i mindre Partier end 40 Potter, saafremt dertil i Hensels Lov af Aale Mai 1871 maatte naabes det Udgang.

§ 2.
Virksomheden skal af Samlaget drives uden Hensyn til egen Fordel.

§ 3.
Samlagets Fond bestaar af mindst 10,000 Spb. indbetalt i 100 Aktier, hver paa 100 Spb. Ingen Aktieer er ansvaerlig for større Sum end hans Aktiers paalydende Vælg.

§ 4.
Enhver Aktieer er forpligtet til at indbetale i Samlagets Kasse 50 pCt. af det tegnede Vælg, saaledes at 25 Spb. pr. Aktie erlægges med Væsthyres Kvittering saasnart den fornødne kongelige Approbation er meddelt og de sidste 25 Spb. inden 1ste December 1871.

Stulde nogen Indbetaling ikke blive erlagt, er Samlaget berettiget til at sælge vedkomnende Aktie underhaanden paa Eierens Vedlyst eller Forsik.

§ 5.
Naar Aktieerne have indbetalt sidste Termin, indsees Væsthyres Aktiebrevene, der skulle lyde paa Navn.

§ 6.
Efter 5 Aars Forløb fra 1ste Januar 1872 at regne har enhver Aktieer Ret til at forlange sig løst fra sine Forpligtelser og sit indbetalte Indskud tilbagebetalt. — De, der ville benytte denne Ret, maa imidlertid herom afgive sin Erklæring ved den ordinære Generalforsamling som afholdes i April Maaned 1876.

Væsthyres skal derefter, i Tilfælde, søge at formaa Andre til at indtræde i de Aktieerets Sted, som have erklæret at ville udtræde af Samlaget, hvorefter den sammenkalder en ekstraordinær Generalforsamling, ved hvilken der bliver at fatte Beslutning om hvorvidt Samlagets Virksomhed skal fortsættedes og for hvor lang Tid Aktieerne skulle være forpligtede. Ved denne Generalforsamling have selvstændig de, der have erklæret at ville udtræde af Samlaget ved Aarets Udgang, ingen Stemmer.

§ 7.
Samlagets Væsthyres bestaar af 3 dertil af Generalforsamlingen af eller udenfor Aktieerne valgte Mænd. Derhos bliver at vælge 3 Suppleanter.

§ 8.
Generalforsamlingen har derhos at vælge 2 Revisorer og 2 Suppleanter. Revisorerenes Opbestemmes af Generalforsamlingen.

§ 9.
Enhver Aktieer er forpligtet til at møde Vælg, saafremt han ikke har Forsald, der af Generalforsamlingen godkendes.

§ 10.
Af de først valgte Væsthyres aftræder ved April Maanedes Udgang 1873 efter Lodtrækning en og siden hvert Aar de eller den, som have fungeret længst. Suppleanterne for Væsthyres fungerer kun et Aar. Revisorerne og deres Suppleanter antages kun for et Aar.

§ 11.
Enhver Væsthyres er berettiget til at udfaa sig for Gjenvalg i ligesaa lang Tid som den, hvori han har fungeret.

§ 12.
I hvert Aar April Maaned første Gang 1873 afholdes en Generalforsamling, hvori det foregaaende Aars Regnskab, afsluttet pr. 1ste December, fremlægges og en Udsigt over Selskabets Virksomhed meddeles, hvorhos nye Embedsmænd i de Aftrædendes Sted vælges.

§ 13.
Extraordinær Generalforsamling kan afholdes efter Væsthyres Beslutning, og desuden naar Saabant af 10 Aktieere i et bestemt opgivet Mæ med forlanges.

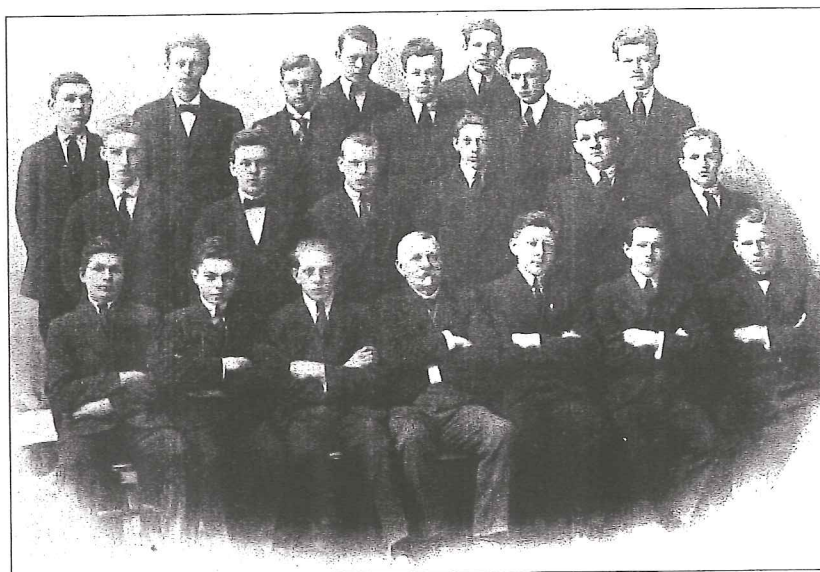
§ 14.
Alle Generalforsamlinger sammenkalder af Væsthyres med mindst 14 Dages Varfæl, bekendtgjort i Christiansands Stiftsavis.

De til Forhandling foreliggende Sager skulle i samme Tid findes udlagte paa Samlagets Kontor. Forhandlingerne i Generalforsamlingen ledes af Væsthyres Formand, som i Tilfælde af Stemmeslighed gjør Udslaget.

Enhver Aktieer har kun en Stemme.

Trondheim, eller om det skulle opprettes en kveldsskole. I bystyret vant aftenskolealternativet med 16 mot 14 stemmer. Deretter gav Stortinget et statsbidrag, og skolen kom i gang 2. oktober 1879. Utgiftene for Kristiansand kommune var bagatellmessige, fordi Samlaget sa seg villig til å ta seg av hovedfinansieringen.

Da Den tekniske aftenskolen ble opprettet, ble også retten til rentene av stiftamtmann Thygesons minnefond, som til da hadde vært disponert av Søndagsskolen, overdradd til Aftenskolen. Dette ble be-

Kristiansands tekn. aftenskole 1922.

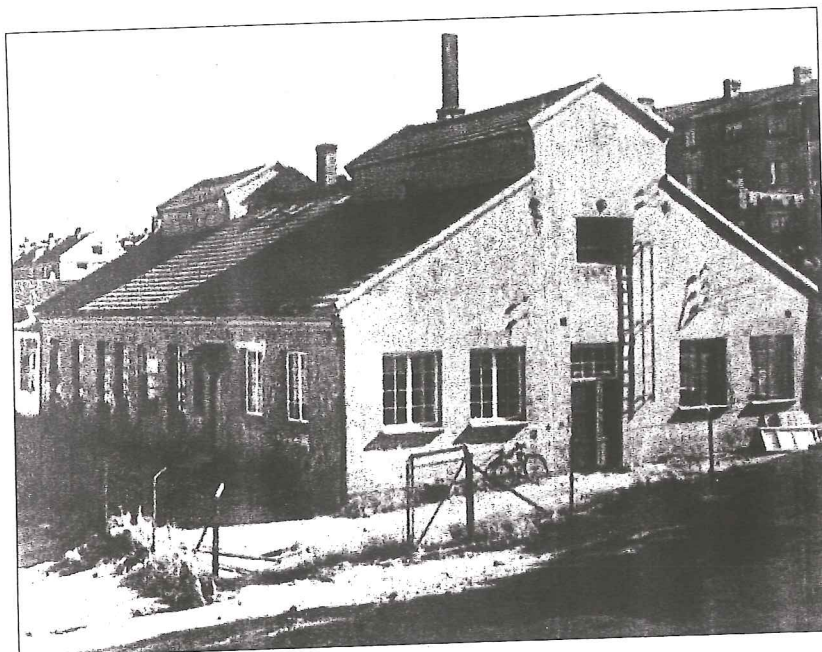
Bak fra venstre: W. Nilsen, H. Osmundsen, P. Strandmyr, T. Lohne, E. Aanensen, H. Hansen, E. Nilsen, G. Guldbrandsen. - I midten: O. Løvdal, H. Fjellestad, D. Pettersen, J. Mørck, B. Justnes, T. Pedersen. Fremste rekke fra venstre: P. Tronstad, P. Akselsen, S. Olsen, J. Keyser Frølich, bestyrer O. Johnsen, E. Lindeland, B. Johansen.

stemt av Departementet i 1882. Fondet var på 5819 spesiedaler. Helt fram til 1882 var undervisningstiden for lærlingene fra kl. 19.00 til 21.00, seks kvelder i uken. Fra skoleåret 1882 fikk elevene lørdagsfri, men samtidig ble skoledagen utvidet til kl. 22.00, to ganger i uken. Først etter at det lyktes å fremskynde starttidspunktet til kl. 18.00, ble lærlingenes arbeidstid noe redusert. De bevarte protokollene fra denne tiden viser at fraværet ble ført ved hjelp av prikker og streker, den gang som nå.

I begynnelsen var Den tekniske aftenskolen en skole for menn, men i 1880-årene ble det åpnet for at kvinner kunne søke. I 1886 søkte 16 kvinner om plass.

Det var så populært for kvinner å gå på skole at det tvang seg fram en søknad til Samlaget om 800 kroner til opprettelse av en kvinnelig tegning- og håndgjerningsskole. Søknaden ble innvilget.

På mange felter har skolen endret seg, men på noen områder er det også likheter. I dag, som den gang, foregår det en debatt om allmennfagernes plass i yrkesopplæringen. Følgende sitat fra håndverkerforeningens bestyrelse i 1888 kan brukes som eksempel på dette:

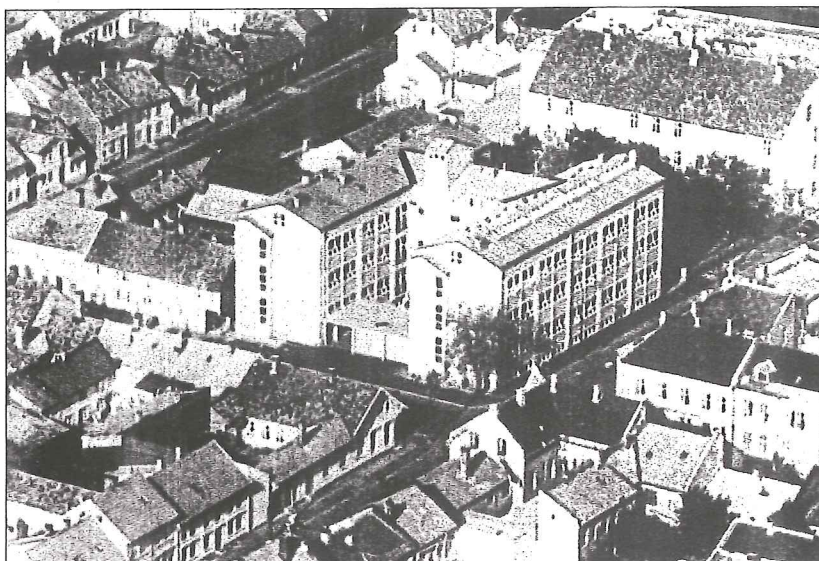
Hesteskofabrikken i Elvegata.

"Skolen paalegger fag, der ingen væsentlig interesse har for forstaaelsen af deres (læreguttenes) Haandverk, og at den tid der skal anvendes til disse fag, maa siges at være bortkastet."

Protesten ble ikke tatt til følge. Stormløpet mot allmennfagene ble slått tilbake med argumentet at ingen dannet Haandverker eller arbeider i vor Tid kan være fremmed for fag som ikke er direkte anvendbart for hver enkelt under hans arbeide.

Den Tekniske aftenskole og seinere Læringskolen, holdt til i den gamle Latinskolebygningens lokaler (Gyldenløvesgate nr 9, vis a vis Domkirken) fra 1879 til 1963. Etter det ble virksomheten flyttet til nye lokaler på tomten til Kristiansand Yrkesskoler, dagens Kvadraturen videregående skole.

Håndverkerne i Kristiansand var meget tidlig ute med sin søndagsskole, sin tegneskole og tekniske aftenskole. Det skulle imidlertid gå lang tid før byen fikk sin verkstedskole/yrkesskole på dagtid. Oslo etablerte sin forløper til verkstedskolen allerede i 1910, og andre byer fulgte etter. En søknad fra Kristiansand Tekniske Aftenskole om å opprette en slik skole i 1926, ble avslått. Det var arbeidsløsheten i 30-årene,

1. byggetrinn i fugleperspektiv, 1954. Nærmeste hjørnet er Kronprinsensgate og Tollbodgaten.

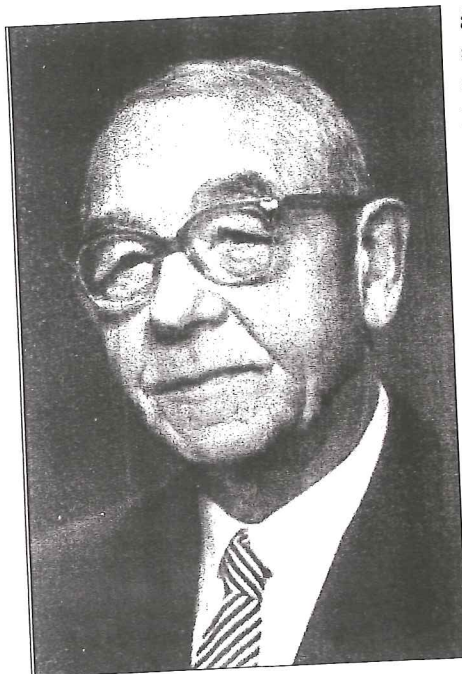
hvor store grupper ungdom gikk uten arbeid, som til slutt tvang fram en verkstedsskole som kunne sysselsette ungdommen i en vanskelig periode. 1. desember 1936 startet "For- og fagskolen" i mekanikk med 24 elever. Den første faglæreren ved skolen var Eigil Hamre-Eriksen. Han var da 20 år gammel. Skolen startet i marinens lokaler i Marvika. Elevene lærte smed- og mekanikerarbeid. Da skolen ekspanderte ble det etter hvert også drevet undervisning i den gamle hesteskofabrikken i Elvegata. Der hadde skolen lokaler fra 1937 til 1981. Bygningen brant ned i 1983.

Skolen utvidet i 1937 tilbudet med et bil- og motorkurs. Senere, i 1947, kom kurs for sveisefag, tømrere, rørleggere, elektro og kjole- og draktsøm.

Som før nevnt skiftet Den tekniske aftenskolen navn til lærlingskolen i 1945. Samme året ble "Yrkesskoleloven" gjort gjeldene. Loven gjaldt til 1976. Yrkesskoleloven understreket det nære båndet denne skoletypen hadde til arbeidslivet:

"Yrkesskoler for håndverk og industri har til formål å utdanne håndverkere og fagarbeidere, teknikere, ingeniører og annet fagpersonell i samsvar med de krav arbeidslivet til en hver tid stiller."

Ikke bare lovverket, men også styringsstrukturen forandret seg i

Ingeniør Chr. Stephansen.

årenes løp. I 1948 ble verkstedsskolen og lærlingskolen slått sammen. Den nye skolen fikk navnet Kristiansand Yrkesskoler, et navn skolen hadde helt fram til 1990. Da skiftet den navn til Kvadraturen videregående skole. I 1964 ble driften av Kristiansand Yrkesskoler overført fra Kristiansand kommune til Vest-Agder fylkeskommune.

Kristiansand Yrkesskoler fikk sitt eget bygg i 1954. Første byggetrinn bestod av to blokker, mens det siste bygget kom i 1963 og først inne i det nye bygget var lærlingene som hadde hatt sitt tilholdssted i Latinskolen. Murerlinjen flyttet også inn i de nye lokalene etter å ha ført en

kummerlig tilværelse i noen "tyskerbrakker" i Tresse. Nye grupper kom til. Det ble opprettet linjer for baker- og konditorfaget, frisørfaget og maler- og dekoratørfaget.

I perioden etter at de nye skolebygningene ble tatt i bruk, hadde skolen et godt omdømme. Styreformann Chr. Stephansen gir uttrykk for dette i en artikkel om skolens start og utvikling. *"Skolen bedømmes av eksperter som en av landets særlige gode skoler. Lykkelig er derfor de elever som kommer inn der. Foruten fagutdannelsen, lærer elevene to vesentlige ting: Orden og hvordan de skal opptre ovenfor ledelse og medarbeidere."*

Utvidelsene fortsatte. I 1965 fikk skolen egen linje for settere og trykkeriarbeidere. Denne linjen ble lagt ned i 1974. På slutten av 60-årene gjorde elektronikken sitt inntog på skolen. Det ble opprettet grunnkurs i svakstrøm i 1967 og VK1/VK2 Radio- og TV linje i 1969.

Fra 1947 til 1973 var sivilingeniør Olav Engan rektor ved skolen. Engan satt som leder av skolen i en periode da skolen ekspanderte kraftig og han var en viktig drivkraft i byggearbeidene.

Da Engan gikk av med pensjon kom skolen inn i en konfliktfylt pe-

riode som kulminerte med at den nye rektoren bad om å bli løst fra sin stilling i 1977.

Olav Mygland, som i en periode hadde vært konstituert rektor, overtok styringen ved skolen og satt som leder til 1986. Under Myglands ledelse utviklet skolen seg svært mye. Etter Mygland var Otto Stedal konstituert rektor i ca. 1,5 år. Så overtok Bård Mæsel rektorjobben, først på åremål, og så fast. Mæsel er fremdeles rektor per juni 2002.

I 1971 hadde skolen fått husholdningsfag, et skoletilbud som vel kan sies å være forløperen til dagens helse- og sosialfag. Husstell-linjen ble utvidet da skolen fikk et nytt bygg i 1976 (på nabotomta mot Elvegata hvor det tidligere hadde vært Lærerskole). Da fikk skolen også en husstellklasse med redusert pensum. Den ble forløperen til dagens tilrettelagte klasser.

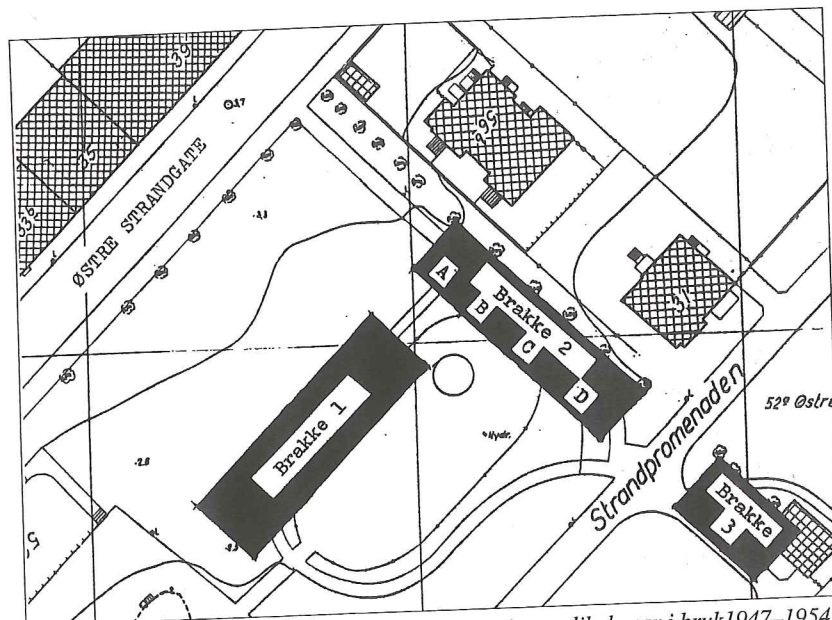
Skolen fikk også andre nye linjer etter at "nybygget" ble tatt i bruk. Det var grunnkurs kjemi-prosessfag, linjen for tannlegeassistenter og teknisk fagskole – husbygg- og anleggslinje.

Begynnelsen på de store strukturelle endringene i videregående skole tok til med den nye opplæringsloven av 1976. Loven erstattet de to gamle lovene, "Yrkeskoleloven" og "Gymnasloven". I den nye loven ble den videregående opplæringen samlet, og det ble et rikspolitisk mål å lage kombinerte skoler som både hadde yrkesfaglige og allmennfaglig studieretninger.

Disse signalene ble fanget opp ved Kristiansand Yrkeskoler. Det begynte med to klasser 2-årige kombinerte grunnkurs yrkesfag/allmennfag. Klassene bestod av 14 elever på kjemi-prosess og 12 elever på husstell. Elevene hadde samme pensum i allmennfagene som elever på "gymnaset". Som et resultat av dette ble det bygd opp en slagkraftig allmennfagavdeling ved skolen. På det meste var det 8 klasser. Skolens spesialitet var informasjonsteknologi og mediafag. Den store allmennfagavdelingen ble også en styrke for de yrkesfaglige studieretningene, som fikk godt skolerte og motiverte lærere i sin allmennfagundervisning.

Da Vest-Agder vedtok ny strukturplan i 1996 ble det vedtatt å redusere allmennfagtilbudet ved Kvadraturen. Vedtaket var mot skolens ønske, men har resultert i at skolen siden høsten 2000 bare har allmennfaglige påbygningskurs.

Skolen er også ansvarlig for undervisningen i Kristiansand kretsfengsel. Denne startet opp med en del kursvirksomhet i 1971. I dag er undervisningen fordelt på fire klasser.

Kart over Retranchementet med yrkesskolens bygninger slik de var i bruk 1947–1954. I dag er det lekeplassen og kunstisbanen som dominerer området.

I 1979 ble det startet en innføringsklasse for fremmedspråklige elever. En stund hadde skolen to slike klasser. Den siste ble lagt ned i forbindelse med R-94, men ble gjenopprettet i år 2000.

Husmorskolen ble innlemmet i Kristiansand Yrkesskole høsten 1985, og i 1986 ble en spesialpedagogisk enhet overført fra Krossen skole. Den spesialpedagogiske enheten ble plassert i lokalene til den gamle husmorskolen, nå kalt Paviljongen.

Men skolen mistet også tilbud. I 1990 ble teknisk fagskole samlet til en skole, Kristiansand tekniske skole. Da ble fagskoleklassene på Kvadraturen fysisk flyttet til den Maritime skolen i Østre Strandgate. Høsten 1999 ble studieretningene for formgivningsfag, og hotell- og næringsmiddelfag flyttet til Tangen videregående skole. De utgjorde til sammen 11 klasser.

Samme høsten ble også deler av avdelingene for mekaniske fag og elektrofag flyttet til de gamle fabrikklokalene på Lumber, i påvente av nytt bygg i kvadraturen. Etter hvert har også deler av byggfag og tekniske byggfag blitt flyttet dit. Alle klassene på Lumber er fremdeles administrativt underlagt Kvadraturen, og elevene kommer inn til sentrum for å få undervisning i kroppsøving.

På 1980-tallet tok skolen steget inn i dataalderen. Skolen tok den nye utfordringen og gav 24 elever på Teknisk fagskole undervisning i Basic på 3 ABC-80 maskiner 2 timer i uken. I skoleåret 81/82 var skolens datakompetanse heller skral. Likevel var skolen dristig nok til å søke om å bli en av landets forsøksskoler i datateknologi og vant fram med søknaden. Forsøket varte fra 1984 til 1988. Nærmere 40 personer tok 1/2 - årsheter i EDB i løpet av forsøksperioden, og interessen for data økte.

På elektroavdelingen startet VK2 datateknisk linje opp i 1986. Senere fikk vi 2-årig grunnkurs EDB/allmennfag med tredje påbygningsår. Alle forstod at data var kommet for å bli, særlig på en yrkesfaglig skole. Skoleåret 1999/2000 fikk skolen en VK1 IKT-linje.

I 1995 ble Eg videregående skole innlemmet i Kvadraturen, og dermed fikk vi også hjelpepleierutdanning ved skolen. Skolen fikk nok en gang en ny gruppe lærere som kom med nye impulser og som skulle integreres i arbeidsfellesskapet.

Skolen har altså utviklet seg kraftig siden nybygget ble tatt i bruk i 1976. I tillegg til nye tilbud, ble det etablert flere parallelle grunnkurs. Skolen satset også bevisst på å bygge ut VK1- og VK2-kurs innen de ulike studieretningene.

Så kom reform 94, en reform som gav store omveltninger på Kvadraturen. Særlig traff tilbudsstrukturen skolen hardt. Kjole- og draktfaget forsvant, VK2-kursene på bilavdelingen forsvant og de 2-årige kombinerte grunnkursene ble erstattet med et allmennfaglig tilbud som nå i hovedsak er lagt ned.

I tillegg til strukturforandringen ble det innført nye læreplaner, nye metodiske veiledninger og nye forskrifter. Det foregikk også en vridning mot mer allmennfag og yrkesteori på de yrkesfaglige studieretningene samtidig med at lærlingordningen kom inn i nye former. De metodiske sidene av reformen er enda i støpeskjeen.

Skoleåret 1997/98 hadde Kvadraturen sitt høyeste antall elever. Da var det over 1200 helårselever ved skolen. Dette skoleåret (2001/2002) er det ca 1050 helårselever. Nå gir elevtallet ikke et helt korrekt bilde av skolens aktiviteter, da både undervisning av lærlinger og kursvirksomhet kommer i tillegg.

Tilbake til dagens skole

Skolens endringer den siste tiden gir også et bilde av utviklingen innenfor den yrkesfaglige utdanningen i Kristiansand. Undervisningen flyttes rundt i byen og klasser opprettes og legges ned. Dette bildet viser imidlertid noen interessante trekk, fordi det også avspeiler sam-

funnets behov for arbeidskraft på ulike områder og tidspunkt. Det gir også et inntrykk av elevenes interesse for ulike utdanninger og samfunnets hurtige endringstakt.

Det er verd å merke seg at yrkesfagelever nå har fått mulighet til å bygge på sin utdanning med ett år og dermed bli kompetente til å studere ved høyskoler og universiteter. Denne åpningen viser at samfunnet trenger folk med en noe annerledes kompetanse enn det som var aktuelt den gang da søndagsskolen startet.

Lang skoledag, tverrfaglig og helhetlig undervisning sammen med forventning om at elevene i større grad skal være aktive i undervisningssituasjonen og ta mer ansvar for egen læring, speiler en annen type samfunn enn i den tiden da det meste av yrkesopplæringen foregikk med praksis ute i arbeidslivet og korte teoriperioder på skolen.

Vi på Kvadraturen tror vi følger med tiden. I juni 2002 ble skolen utpekt av Undervisnings- og forskningsdepartementet til å være demonstrasjonsskole for hvordan en møter fremtidens nye undervisningsformer. I departementets begrunnelse står det:

"Kvadraturen videregående skole er valgt fordi den har utmerket seg med å heve kvaliteten i norsk skole."

Dette forplikter skolen til å utvikle seg videre og til å bringe sine erfaringer videre til andre.

Det historiske stoffet i artikkelen bygger hovedsakelig på følgende kilder:

- Kristiansand læringskole 100 år. Kristiansand 1979
- "Fra esse til computer" Kristiansand yrkesskoler 50 år. Trykket i 1986
- Torgeir Bue: Kristiansand folkeskoles historie. Bok 1, 2 og 3. Trykket av Kristiansand kommune i 1982-84.
- Informasjon fra skolens arkiv
- Historisk materiell fra Kvadraturen vgs på Statsarkivet i Kristiansand